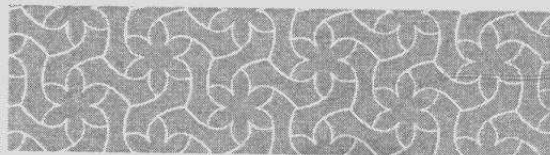

توزم و ربا
www.ketab.ir

با رویکرد اعتبار متمرکز در بانکداری اسلامی

فاطمه زهرا سیدبحری

سیدیجری، فاطمه زهرا، ۱۳۶۲ -
 تورم و ربا با رویکرد اعتبار متمرکز در بانکداری اسلامی / فاطمه زهرا سیدیجری.
 قم: مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر، ۱۴۰۰.
 ۱۶۰ ص: جدول: ۲۱×۱۴ س.م.
 ۴۰۰۰۰۰ ریال ۳-۳۱۳-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

فیفا / مسلسل: ۱۵۰۸ کتابخانه: ص. ۱۴۹ - ۱۶۰.

ربا و رباخواری Usury

ربا و رباخواری -- جنبه های قرآنی Usury -- Qur'anic teaching

ربا و رباخواری -- احادیث Usury -- Hadith -- Texts

بهره -- ایران Interest -- Iran

بهره (فقه) -- ایران Interest (Islamic law) -- Iran

بانک و بانکداری -- جنبه های مذهبی -- اسلام Banks and banking -- Religious aspects -- Islam

بانک و بانکداری -- ایران Banks and banking -- Iran

حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر

Hozeh Elmīyeh Qom, Center management Hozeh Elmīyeh sisters, Centre Publications Hajar

BP1907 297372 7598554

تورم و ربا

بارویکرد اعتبار متمرکز در بانکداری اسلامی

ناشر: مرکز نشر هاجر (ناشر تخصصی زن و خانواده)

نویسنده: فاطمه زهرا سیدیجری ❁ نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۴۰۰

صفحه آرایی و طراحی جلد: واحد هنری مرکز نشر هاجر

شمارگان: ۳۰۰ نسخه ❁ تعداد صفحه: ۱۶۰ / رقعی

چاپ دیجیتال مبین ❁ قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۳۱۳-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ پیامک: ۱۰۰۰۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

فهرست مطالب

سخن ناشر.....	۹
مطلع سخن.....	۱۱
فصل اول: مفهوم شناسی.....	۱۳
۱. واژه ربا.....	۱۳
۲. واژه تقدین.....	۱۵
۳. مکیل و موزون.....	۱۶
۴. توژم.....	۱۷
۵. اعتبار.....	۱۸
فصل دوم: ربا از دیدگاه آیات و روایات امامیه.....	۱۹
◆ گفتار اول: بررسی آیات مربوط به ربا.....	۱۹
مقدمه.....	۱۹
۱. سوره مبارکه بقره، آیه شریفه ۲۷۵.....	۲۰
۲. سوره مبارکه بقره، آیه شریفه ۲۷۶.....	۲۵
۳. سوره مبارکه بقره، آیه شریفه ۲۷۸.....	۲۷
۴. سوره مبارکه آل عمران، آیه شریفه ۱۳۰.....	۲۹
۵. سوره مبارکه نساء، آیه شریفه ۱۶۱.....	۳۰
نتیجه بحث.....	۳۱

۳۲	◆ گفتار دوم: بررسی روایات امامیه در مورد ربا
۳۲	مقدمه
۳۲	۱. روایاتی که ربا را عملی قبیح و منافات با عفت برشمرده است ..
۳۳	روایت لعن‌کنندهٔ تمام افراد مرتبط با ربا
۳۴	۳. روایات مصرّحه درمورد خبث ربا
۳۵	۴. روایات مربوط به معاملات ربوی
۳۶	۵. روایات دال بر هلاکت دنیوی رباگیرنده و ربادهنده
۳۷	۶. روایات انذاردهندهٔ رباگیرنده و ربادهنده بر عذاب اخروی
۳۷	نتیجهٔ بحث
۳۹	فصل سوم: احکام ربا از منظر فقه امامیه و حقوق جمهوری اسلامی ایران .
۳۹	◆ گفتار اول: احکام فقهی ربا
۳۹	مقدمه
۴۰	۱. انواع معاملات ربوی و حکم آن
۴۱	الف) معاملات ربوی در نقدین (ربای قرضی)
۴۲	حکم معاملات ربوی در نقدین (ربای قرضی)
۴۲	ب) معاملات ربوی در اجناس (مکیل و موزون) (ربای معاملی)
۴۳	حکم معاملات ربوی در اجناس (ربای معاملی)
۴۵	۲. ادلّه حرمت ربا از منظر فقه
۴۶	الف) اطلاق آیات قرآن
۴۸	ب) سنت معصومان
۵۱	ج) اجماع مسلمین
۵۳	د) دلیل عقلی
۵۴	◆ گفتار دوم: ربا از دیدگاه حقوق جمهوری اسلامی ایران
۵۴	مقدمه
۵۵	جایگاه ربا در حقوق جمهوری اسلامی ایران

فصل چهارم: بررسی پشتوانه پول و جایگاه آن در ربوی شدن پول ... ۶۱

◆ گفتار اول: طلا به عنوان پشتوانه پول ۶۱

۱. تاریخچه ۶۱

الف) سیستم ابتدایی پولی بر پایه مبادلات پایاپای (تھاتری) ... ۶۱

ب) سیستم پولی بر پایه طلا و نقره ۶۲

ج) سیستم پولی بر پایه طلا (سکه طلا و شمش طلا) ۶۳

د) سیستم پایه طلا-ارز (سیستم برتون وودز ۱۹۴۴-۱۹۷۳) ۶۵

۲. حکم سود پول در صورت پشتوانه بودن طلا ۶۸

حکم سود پول سپرده‌ها و تسهیلات بانکی ۶۹

یک. فتاوی امام خمینی رحمته الله علیه ۶۹

دو. فتاوی آیت الله خوئی رحمته الله علیه ۷۱

سه. فتاوی آیت الله تبریزی رحمته الله علیه ۷۴

چهار. فتاوی آیت الله فاضل لنکرانی رحمته الله علیه ۷۵

پنج. فتاوی آیت الله بهجت رحمته الله علیه ۷۶

شش. فتاوی آیت الله صافی گلپایگانی رحمته الله علیه ۷۸

هفت. فتاوی آیت الله وحید رحمته الله علیه ۷۹

هشت. فتاوی آیت الله نوری همدانی رحمته الله علیه ۸۰

نه. فتاوی آیت الله مکارم شیرازی رحمته الله علیه ۸۲

ده. فتاوی آیت الله سیستانی رحمته الله علیه ۸۲

یازده. فتاوی آیت الله خامنه‌ای رحمته الله علیه ۸۶

◆ گفتار دوم: اعتبار به عنوان پشتوانه پول ۸۷

۱. چستی اعتبار در معاملات بانکی ۸۷

الف) دارنده کارت ۸۸

- ب) پذیرنده کارت ۸۹
- ج) صادرکننده کارت ۸۹
- د) بانک پرداخت کننده ۸۹
۲. مصداق شناسی اعتبار در معاملات بانکی ۹۰
- الف) بیع با کارت های اعتباری ۹۰
- یک. کارت های اعتباری براساس مراحله ۹۰
- دو. کارت های اعتباری بر مبنای بیع العینة ۹۳
- سه. کارت اعتباری بر مبنای تورق ۹۵
- چهار. کارت اعتباری بر مبنای اجاره ۹۷
- پنج. کارت های اعتباری بر مبنای قرض الحسنه ۹۸
- ب) اعطای وام های کم سود بر مبنای اعتبار مشتری در بانک ... ۱۰۲
- یک. کارت های وام بدون بهره ۱۰۲
- دو. کارت های وام با بهره ۱۰۵
- ج) اعطای کارت خرید براساس اعتبار مشتری توسط بانک ۱۰۸
- کارت های برداشت از موجودی ۱۰۸
۳. جایگاه اعتبار در معاملات روز جهان و ایران ۱۱۲
۴. حکم سود پول در صورت پشتوانه بودن اعتبار ۱۱۴
- الف) حکم شرعی کارت های اعتباری ۱۱۴
- یک. حواله ۱۱۴
- نقد نظریه حواله ۱۱۵
- دو. وکالت ۱۱۶
- نقد نظریه وکالت ۱۱۶
- سه. قرض ۱۱۷
- نقد نظریه قرض ۱۱۸

در ستایش قلم، همین بس که سوره‌ای از قرآن کریم به این نام است و مطلع آن با سوگندی از پروردگار عالمیان در ارجمندی قلم آغاز می‌شود که: «انْ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ»؛ پیامبر اکرم ﷺ در تمجید کتابت می‌فرماید:

الْمُؤْمِنُ إِذَا مَاتَ وَتَرَكَ وَرَقَةً وَاحِدَةً عَلَيْهَا عِلْمٌ تَكُونُ تِلْكَ الْوَرَقَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِتْرًا فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بِكُلِّ حَرْفٍ مَكْتُوبٍ عَلَيْهَا مَدِينَةً أَوْسَعَ مِنَ الدُّنْيَا سَبْعَ مَرَّاتٍ؛ اگر مؤمن از دنیا برود و یک ورقه از خودش باقی بگذارد که بر آن علمی نوشته شده باشد، روز قیامت این ورقه حائل و ساتر و حاجب است بین او و بین آتش، نه تنها مانع از آتش است؛ بلکه خداوند تبارک و تعالی در عوض هر حرفی که بر آن ورقه نوشته است شهری وسیع‌تر از دنیا به اندازه هفت برابر به او اعطا می‌فرماید. (امالی، شیخ صدوق، ج ۱، ص ۲۷)

آری، قلم معجزه‌ی مانای اندیشه‌هاست؛ قلم ناب، پاسدار صدق و راستی و عدالت است و قلم ناباب اگر در دست نامهذبین و ناهلان بیافتد، می‌تواند عامل انحطاط و کژ روی‌ها باشد. قلم پاک مقدس و ماندگار است.

مرکز نشرهاجر یکی از اهداف خویش را حمایت از نشر آثار نویسندگان متعهد، می‌داند. این ناشر، آرمان بلند خود را در تولید آثار فخیم و با حمایت از نویسندگان پرتلاش، قابل تحقق می‌داند و امید است، در پرتو قوت علمی و سلاست قلمی نویسندگان جوان در استمرار خط کتابت و دفاع از اندیشه‌های متعالی و آموزه‌های نورانی و انسان‌ساز مکتب قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام خدمتی ارزشمند به جامعه علمی فرهنگ‌ی ارایه نماید.

مرکز نشرهاجر

ناشر تخصصی زن و خانواده